

Zpověď Kukaty aneb chmurný příběh z dob, kdy v Čechách vládli Přemyslovci

Josef Žemlička

Dříve mi říkali Kukata. Vleču se v houfu jiných vyděděnců po cestě do Uher. Ještě řeže bolest v ústech a cejch na zádech občas pálí. Brzy bude za námi břeclavský hrad a vstoupíme na cizí půdu. Podzimní slunce tam bude hřát silněji, okounějící mládež bude po nás metat kameny. Nikdy se nevrátím do naší země, nikdy se žádnými penězi nevykoupím z nejtěžšího otroctví. Nikdo mi nepodá pomocnou ruku. Nic se nestane tomu, kdo mě zabije. Obklopen bratrovrahy, zloději a krvesmilníky, s nimi žízním, hladuji, zakován v poutech nocuji. I naše strážé jsou z cesty unaveny. Šetří nadávkami a kopanci. Ne-ní horšího trestu než prodej do Uher, i smrt je milosrdnější než tohle pomalé umírání.⁵

Jak říkám, zarostlý a špinavý jsem obklopen samou chamradí, ty opravdové zločince tu však nevidím. Ti žijí a umírají jinak. Hlavou bolestivě jiskří záblesky minulých událostí. Který okamžik mě však přistrčil na tuhle hořkou pouť? Mám dost času, abych si vše srovnával v hlavě. Není toho málo ...Nemohl jsem uvěřit tomu, co jsem začal ohromeně tušit. Byl to hon na opravdovou vysokou. Nebylo totiž vhodnější příležitosti, jak se zbavit knížete, než během lovu. Nechráněn strážemi a svými druhy byl snadným terčem pro oštěp, tesák i šíp. Jen vědět, kde se bude pohybovat. Mohl to lehce zvědět právě Vlček, ráno přeci slyšel, kde bude kníže lovit. Mohl vybrat rybárnu jako dočasné útočiště těch podivných chlapů. Právě odtud se dal nejlépe sledovat celý zbečenský revír. Moje chmurné úvahy teď přehlušila obava o ty v rybárně. Pomalu jsem vstal, rozhlédl se a zkřehlý nehybností zvolna vykročil k stavení. Nechtělo se mi. Cítil jsem, co přijde. Na to jsem už příliš dlouho chodil po téhle zemi.

O Dobřeje jsem málem zakopl. Sníh ho nestačil zakrýt. Ležel přímo u stavení obličejem dolů. Bylo zbytečné pátrat, jak zemřel. Olenu jsem našel u plotu směrem k řece, jen v lehkém přehozu a napůl nahou. Kolem krku černá skvrna, vytřeštěné oči zíraly k nebi. Uměl jsem si představit, jaká byla její poslední noc. Na chvíli se mi ulevilo, Dobřík nikde. Vstoupil jsem dovnitř. Prostému stavení, kde se jedlo, žilo i spalo, vládlo rozmetané ohniště, nepořádek a pach. Znal jsem ho, byl to pach smrti. Ale chlapec nikde. Vyběhl jsem zpátky. Rozhlédl se. Pak jsem ten chumáček uviděl. Ležel nedaleko matky, přes něj pár bezlistých větví. Bázlivě jsem našlapoval, jako bych ho nechtěl probudit. Až tady jsem ucítil, jak se do mě valí bezmezný vztek. Tak hrozný a silný, až jsem přestával vidět. Musel jsem usednout na špalek, který se na dvorku válel od nepaměti ...

Tuža se postupně zbavoval prvotní skleslosti. Otevřeně se mi vysmíval. Své činy a úmysly líčil s takovou otrlostí, jako by mluvil o cestě na trh. Příčinou nebyla jeho mírná opilost. Chtěl mě ukolébat, abych polevil v ostražitosti. Zabíhal do podrobností a těšilo ho moje vzteklé syčení. Když v řeči ustával nebo váhal jak dál, pomáhal nůž.

Opět jsem přitlačil. Vyskočil pruh rudé krve. Ale tím vše skončilo. V rozrušení mi uniklo, že shon a ruch za dveřmi podezřele ustal. Na to čekal. Uprostřed věty se prudce sehnul a téměř vleže se vrhnul do strany. Řval o pomoc. Jako tenkrát v Řezně. Divoce sebou házel a plazil se ode mne. V tom se rozlétly dveře a váhavě se k nám blížilo pět šest strážných. Za nimi Fabián, Mutina, Neuša, Mikeš a další. Povzbuzovali ty vpředu. Ať bodají a sekají. Ne, tak to nesmělo skončit!

Skokem jsem Tužu dopadnul. Nechtěl se lehko vzdát. Podrážel mi nohy. Neúspěšně. Surové hmátnutí po řídkých vousech. Otočil jsem tu šerednou tvář k sobě a chvilenu se kochal hrůzou v jeho očích. Nebyly již posměvačné, ale vyděšené. Přivřel je a teď jen čekal. Dva švihy proti hrdlu ukončily život velkého bídáka. Nebyl čas promýšlet co dál. Okolo krev. Tužova. Povyk a halas, místnost plná lidí. Oháněl jsem se nožem a pomalu ustupoval. Brzy nebylo kam. Strhnul jsem ze stěny jeden z pověšených mečů a bránil se. Marně ...